

ZALAMEGYE

társadalmi, közművelődési és gazdasági hetilap.

Elofizetési díj:
Egészévre 4 ft., Félévre 2 ft., Negyedévre 1 ft.
Hirdetmények:
3 hasábos petítor egyszer 9 kr., többszöri hirdetésnél 7 kr., Bélyegdíj 30 kr.
Nyilvántartási díj 12 kr.

A lap szellemi és anyagi részét illető közlemények a szerkesztőséghez küldendők. Bérmentelen leveleket csak ismert kezektől fogadunk el. Kéziratokat nem küldünk vissza.

A „Zalamegyei gazdasági egyesület“ és a „Zalaegerszegi ügyvédi kamara“ hivatalos közlönye.
Megjelenik minden vasárnap.

Zala-Egerszeg, 1884. július 1

Napjainkban, midőn Franciaország Toulon városából a kolera vészire terjed el világszerte ép oly időszakban, mely e pusztító vésznek legalkalmasabb: a közegészségügygel foglalkozni nemcsak időszerűnek, de hírlapírói tisztükből kifolyó kötelességünknek is ismerjük.

Mivel a közegészségügyi bizottság városunkban a közegészségügy hivatott óra: e bizottság legutóbbi gyűlésének főbb mozzanatait fogjuk mindenekelőtt felsorolni s ezzel kapcsolatban a közönség figyelmét felhívjuk azon egyes óvintézkedésekre, melyek a kolera ellenében teljességgel.

Elismerésünket fejezzük ki első sorban a közegészségügyi bizottság irányában, mely magasztos feladatának teljes tudatától áthatva, a városunkban előforduló közegészségügy ellenes dolgokat nemcsak felderíti, de egyuttal a hiányok orvoslását célzó javaslatokat előadja. — Hiszünk is, hogy a közügy érdekében tett javaslatataik az illető helyen méltánylásra találnak s azok alapján a baj elhárítására szükséges intézkedések fogamatba vétetnek.

A legutóbbi gyűlésén a vágóhid körüli javítások érdemében folyt élénk eszmecsere. — A vágóhid megvizsgálása végett kiküldött bizottság ugyanis azon jelentést tette, hogy a padlózat igen rossz karban van s emellett egészen elhibázva lett készítve. Ugyanis tölgypad deszkái közvetlen a földdel érintkeznek, a deszkák közt levő hézagokon a vér és tisztátalan anyagok a deszkák alá jutnak s ott elrohadva, veszedelmes fertőző anyagul szolgálhatnak, mely ha a hus által élő állat vagy emberi testbe jut, vérmérgezést s ez által halált okozhat. E veszedelmes baj elhárítása végett ajánlja a bizottság, hogy a vágóhid padlózata szedessék fel egészen s helyébe kőlapokkal fedendő be olyképen, hogy a kövek szélei teljesen összeálljanak. Vagy pedig a padozat erős fenyő padozattal lejtősen fektetve építtessék s alatta egy ölnyi

mélységű üreg hagyandó, mely téglával kirakván, cementtel beöntetnék és szintén lejtős irányban az alsó részével olyképen lenne építve, hogy a lemosáskor használt viznek szabad lefolyása lenne. Az átalakítások fogamatosságig is a vágóhid naponként összetakarítandó és lemosandó, mely célból a kut emelő kúttá átalakítandó, benn a vágóhidon pedig egy kád alkalmazandó, melynek vizéből a padlózat bő befeszkendezés által biztosan tisztára mosható legyen. Egyuttal az emésztő gödör nyitva hagyását javasolja a bizottság, hogy az egybegyűlt büzhődött levegő szabad szétoszlást nyerjen: a levegő járástól elzárt helyen ugyanis a rothadás sokkal veszedelmesebb, mivel a rothadás gáznemű terményei el nem távozhatván tömörülnek s fejlődik a fertőző légnem, mely lassanként a közeli talajt átjárja és megmérgezi.

A bizottság figyelmét nem kerülte ki a legközelebb Franciaország Toulon városában kitört kolera sem, mely végből a szigorú következetességgel fogamatosságig fertőtlenítés elrendelését kívül ajánlja a városi hatóság figyelmébe, hogy a betegek számára már is jó ideje korán a városon kívül fekvő helyiségről gondoskodják, ahol a betegek külön elhelyezhetők.

Helyeseljük a bizottság ezen javaslatát, de evvel kapcsolatban szükségesnek tartjuk felsorolni azon intézkedéseket, melyek főképp a kolera ellen egyes távolabb helyeken való kiütése alkalmából óvatosságból eléve fogamatosságig s melyek által a bajt megelőzhetjük, vagy esetleges kiütések a veszedelmet csökkenthetjük.

Itt főfigyelmet érdemel a köztisztaság, mely a kolera ellen leghatalmasabb ellenszere, de meg egyébként a társadalmi jólétnek egyik elengedhetetlen követelménye. Arra törekedjünk, hogy az utcákról, udvarokból, kutak mellől minden rohadó szemét, állati hulladék, büzhődött töcsak eltávolíttassanak. — A lakás kíméselt, jól szellőztetve, annak talaja, fala lehető száraz, penésztől ment legyen. — A testet fedő fehérneműk, ágyneműk gyakrabban váltassanak s jól kimosottak

legyenek. A bőr tisztaságát, épségét rendszeres mosakodás, gyakori fürdés által kell fenntartani.

A kolera mérget tartalmazni szokott különféle tárgyakat úgynevezett fertőztelenítés által kell ártalmatlanná tenni, mely nem egyéb, mint a rothadásnak bizonyos szerekkel való megakadályozása, ennek folytán a fertőző anyag szabad képzésének fékezése, mely a büz megszüntetése által tapasztalható. A légáramlat, szellőztetés és száraz légkör már maga is fertőtleníti a szabad térben levő s hozzáférhető tárgyakat azáltal, hogy a vegybomlást megszünteti. Csak hogy épen a légáramlat előtt zárt helyeken történik leginkább a bomlás s azért itt oly segéd-eszközökre van szükség, melyek a bomlás megszüntetésével a különösképp mérgek képződését is megakadályozzák vagy is fertőtlenítenek. Hogy azonban ezzel valóban célt érjünk, ne csak járványkor, hanem már jóval annak közeledte előtt kell alkalmazni s mindarra kiterjesztendő, ami esetleg a kolera fészkeül szolgálhat.

A személyes vagyis egyéni óvakodás az egészség szabályainak s a kedélynyugalomnak lehető megtartásában van. Ne csak kizárólag az étel-italban legyünk mértéktelisek, hanem uralkodjunk indulatainkon is s a szenvedélyes kitérősektől óvjuk magunkat. — Romlott hal- és húsféléktől, a kellőleg ki nem forrt sör és egyéb szeszes italok szokatlan ivásától tartózkodjunk.

Különösen felhívjuk a hatóság figyelmét a gyümölcs árulás ellenőrzésére, mert ha valami, úgy az éretlen gyümölcs élvezése vészthozó.

Nem volna felesleges intézkedés községünkben járványbizottságok alakítása, amely bizottságok az ily óvintézkedéseket fogamatosságig részint azok keresztülvitelét ellenőriznék. — Igaz, hogy hazánkban még semmi baj sincs, de a vészhelyének közelségét és a kórányag elhurcolásának ezer-és ezerféle módját figyelembe véve, jobb előbb intézkedni, mikor még távol van a baj, mint kiütések kapkodva tenni. A kellő óvatosság mindenkor javunkra van.

elégedve fű! Nem hiában állok én oly közel rokonságban a báró „Lipthay“-val!

Kaktuszunk rögeszméje volt ez a főrangú atyafiság. A leghíresebb heraldikusok segélyét vette igénybe, a kik tömérdek kutatás és fáradozás után teljes bizonyossággal kiderítették, hogy Kaktusz csakugyan rokonságban áll a felvidéki Lipthay-val, — de a sajttal és nem a báróval.

Egy szép nyári napon exotikus kinézésű utasok érkeztek N* városba, s Kaktusz tözsomszédságában telepedtek le.

Ötven év körül járó atya és egyetlen leánykája valának az újtelepülők. — Kaktusz a mint először megpillantotta a jövevényeket, azonnal bizonyos aristokratikus jelleget fedezett fel vonásaikon. S valóban nem is csalódott. — Pár nap múlva már mindenki tudta a városkában, hogy gróf Palacsinszky Miciszláv lengyel emigrans egyetlen bájos leánykájával, a kékszemű és aranyhajú Boguszlava grófnővel vett lakást a szerencsés Kaktusz közelében.

Kaktusz gyakran látta Boguszlava grófnőt a szomszéd ház erkélyén olvasva, vagy hímözve, — s két hét múltán azt vette észre, hogy ő szereti az isteni Boguszlavát földöntúli, viharos és rettenetes szenvedélyvel.

Az öreg Miciszláv nagyon visszavonultan élt. — Nem látogatott meg senkit, s nem is fogadott látogatót. — Leánykáját oly büzgön őrizte, mint Hercules idejében Cerberus a Hades bejáratát.

Csak esténként távozott el hazulról kissé „betekinteni“ a „Gyöleses Tóhoz“ címzett bugyikba, hol valóságos szenvedélyvel engedte át magát a krumpli-pálinka ivásnak, mely ital állítólag kedvenc nectárja a lengyel aristocratiának.

Kaktusz csakhamar törzsvendégévé lón a „Gyöleses Tóhoz“ — miután értesült a krumpli-pálinka főri

„Zalamegye“ tárcája.

Kaktusz házassága.

— Büskomoly történet. —

Írta: Kőváry Béla.

Ott a regényes felvidéken, Gombóc megye egyik városkájában lakott Lipthay Kaktusz barátom, kedves nevével az aranyhajú Elisabettel. — Pédás családi életet éltek, a menyiben a fiatal menyecske végkép papucs alá gyűrűt szerett a férjét, teljes hatalommal uralkodott a háznál s Kaktusz legszűzárabb akarata is csak szerény ohajtás alakjában bátorkodott Elisabet asszony elhatározása alá terjeszteni.

A rossz nyelvek ugyan nem egyszer emlegették, hogy a szegény Kaktusz ruháit szeretetre méltó neje, saját parányi kecskével rendszeren akkor szokta kiporolni, mikor véletlenül maga Kaktusz is a ruhákban tartózkodott; no de minden kisvárosi mende-mondát nem szabad elhinnünk.

Annyi azonban bizonyos, hogy bizalmas barátai gyakran hallották őt versenyt sóhajtozni Kugelhupf Abélárral, a város világtájalomban símlő adó-executorával, s ez a körülmény némi támpontot látszik szolgáltatni a fentebb említett pletykának.

Ezeknek a sóhajoknak igaz történetét beszéljük el.

Lipthay Kaktusz barátom házassága előtt patikárius vala és — — — költő! Könnyen lelkesülő, jókedvű fiú volt, csak az a fatalis epekedés a Parnassusra ne háborgatta volna csendes álmait. De háborgatta, s végre odáig jutott, hogy felakart bomlani a personál-unió, mely Kaktusz barátunk egyéniségében összeforrasztotta a patikáriust és poetát.

Szegény Kaktusz sokszor oly érzékenyen panaszkodott, mondván: „Barátom ez a szellemi-mixtura nagyon szerencsétlenné tesz engem, olyan vegyülek ez, mint az ecet és olaj!“

Igazad volt ó Kaktusz, igazad volt!

Megesett a jámbor fiún, hogy nagyságos Durák Gellért kir. tanácsos urnak pulvis doveri helyett oleum rhyceini szolgáltatott ki, mely gyógyszereknek hatása pedig ónagsága gyászos tapasztalása szerint egészen ellentétes szokott lenni.

Fájdalom, megesett az is, hogy a tisztos és hetven év körül szegény Pamuth Kunigunda kisasszonynak gyógyszerári számla helyett egyik lávaként izzó szerelmi költeményét küldte el, melyben megpuszítással és elrablással fenyegeti.

Kunigunda kisasszonyt az erénye ellen intézett ezen bűz támadás majd sirba döntötte, úgy megjödi tőle. Pedig oly érzelmes, oly olvadékony verseket írt a szegény, feledhetlen Kaktusz; — például:

„Mint butirum Cacao spiritusznak lángra hevítvén,
Szívem úgy olvadozik, tűz-szeméid sugarán!“

Ez a mutatvány egy érző szív, egy magas eszményekért rajongó nemes lélek kétségbeesett alkotása.

A jó Kaktusz költő és patikárius létere rendkívül szerette a kényelmet és pongyolát. — Az utóbbi szerette és viselte. — Nagyszerű látvány volt őt patikája előtt díszes schlafrock-jába öltözködve látni. Oh az a schlafrock! Kelméje bazsarózsák, leopardok, kolibrik és fantasztikus arabeszkok vakmerő keverékével vala illusztrálva, s kétséget sem szenved, miszerint eredeti rendeltetése voltaképpen nem lehetett egyéb, mint polgári kanapék ékesítésére szolgálni.

Ha olykor-olykor megpillantotta magát a tükörben, soha sem mulasztotta el pongyolájának molygást rajzait beható figyelmére méltani. Elégedten mosolygott, s így szólt önmagához: Hiába! a fenkölt, nemes izlést senki sem képes tőled elvitatni Kaktusz! — Meg vagyok

Városunkban első sorban a közegészségügyi bizottságot tekintjük olyannak, mely hivatva van a folytatólagos ténykedésre és — bizva ügybuzgóságában — hiszszük is, hogy tenni fog e téren és esetleg áldozattal járó intézkedési — reméljük — nem fognak hajótörést szenvedni a képviselőtestület szűkkebliségén. —

Kanizsától Kaposvárig!

Nem újat írok, tehát nem újat beszélek el, mert a fővárosi lapok ugyanis részletesen tudatták már az olvasó közönséggel, hogy Kaposvárnak nagy ünnepe van; s nem is ezen ünnepről, mint inkább annak némely részleteiről tesztek jegyzeteket.

A kaposvári ünnepély, habár a kormányzó is ott van, nem politikai színezetű, mert hiszen tudjuk, hogy ott a dunántúli reformált egyház kerületének nagy gyűlése tartatik, hová a kormányelnök mint kerületi főgondnok legközelebb mult vasárnap délután Bécsből jöve Nagy-Kanizsán keresztül utazott.

Nagy-Kanizsán hatóságilag fogadtatására semmi intézkedés sem történt, s így a pályaudvarhoz a szokásból kíváncsiak sem gyűltek össze. A kép azonban megváltozott nagyon, a midőn a somogyi állomások felé robotott a vonat.

Csekélységem hivatalos ügyvédi dolgokban ugyanazon vonattal volt Kaposvárra menendő s ezen körülmény szolgáltatott nekem, mint folyton jelenlétnek, alkalmat arra, hogy a látottakat híven, habár nem is minden részletében, közöljem.

Kezdi tehát Kanizsától; — az egyszerű vonat magában foglalt egy salon kocsit, melyen Tisza Kálmán, mint a dunántúli reformált egyházkerület főgondnoka utazott, s innét csupán Zalamegye alispánja Svastits Benő és a kir. törvényszék elnöke Tamássy Béla kísérték őt egész Zákányig, a hol Somogy megye alispánja Csépan Antal fogadta a magas vendéget a lobogók és koszorúkkal díszített indóháznál, hol egyszerűen a fogadtatásra ünnepiesen öltözött nagy néptömeg gyűlt össze.

A magas vendég kocsijából leszállott és a pályaház belső udvarán az e célra készült s feldíszített helyen megjelenő, az üdvözlő beszédet ott fogadta s közönte meg a fogadtatást. A nagy néptömeg csupa tiszteletből példás rendet tartott és az ünnepélyes fogadtatás után Tisza Kálmán kint a pályaudvaron számosakkal szívélyes beszéddel töltötte az időt mindaddig, a míg az idő a további indulásra be nem következett, s innét Svastits Benő és Tamássy Béla a délutáni vonattal visszautaztak s csakhamar megindult azon vonat is, mely itt már nagyobb figyelmet keltett.

A lobogókkal díszített vonatot a Zággrában lakó Tichy forgalmi főnök személyesen vezette és a kocsi sokasága a kísérek szaporodásáról tett tanúságot, kik között nem csak a kaposvári gyűlésre hivatalosan menők, hanem kíváncsiak is sokan voltak.

Elképzelhető, hogy a vonat legpontosabban indult és érkezett minden állomásra. Az állomások kisebb nagyobb mérvben mind feldíszítve voltak, de különösen feltűnt a esurgói vasúti állomás, a hol a pályaudvar feldíszítése mellett számos lobogóval, több mint ezer kíváncsi ember volt látható, kik egyszerűen tisztelegők lévén, közülök kivált a esurgói plébános és a nagy

jellegéről, szintén üdítette magát egy-egy pohárkával, melylyel Pán Matuska az érdemes vendéglős megkínálta.

Naponkint találkozott tehát a gróffal, ki iránt könnyen megnyarítható rokonszenvvel viseltetett. Hát még mikor meghallotta e sorsüldözött férfiú vitézi élményeit, hazafiai szenvedéseit és világrengető terveit! — Anyai igaz, — beszél mindenütt Kaktusz — hogy Mieziszlav gróf a szószeres értelmében nagyférfi! Politikai mártyr, pártatlan hadvezér és nagylelkű emberbarát!

De oly élvezetes is volt hallgatni Palacsinszki grófot, midőn a „Gyöleses Tót“ nagytermében stentori hangon beszélt el az osztrolenkai diadalt (ott ő vezényelte a jobb szárnyat), midőn előadta: miként ragadta ki a halál torkából Kosciszkot (ez alkalommal ruháztatott fel a „haza öregapja“ címmel, a mi egyébiránt meg is illette, miután Kosciszkó a „haza atyjá“nak nevezetett, ő pedig a diktátor életét megmentvén, neki új életet adott, tehát atyjává s a boldogtalan Polóniának öregapjává lón) nem hallgathatta el, hogy a szabadságharc leveretése után Konstantin nagyherceg Lengyelország kormányzóságával Nihilista meg, valamint Mária Nihilista nagyhercegnő kezével, de ő mindkettőt visszautasította, s inkább választotta a nyomort, a börtön sanyarait és a száműzetést.

No ez már mégis sok volt Kaktusz viharzó érzelmeinek. Nyakába borult a grófnak, s úgy megáztatta könnyeinek záporával a főrangú sarmatát, mint valami felhőszakadás, s az után letelepedének együtt, anyai szomorúság után egy kissé (ha ugyan lehetséges) megvigasztalódní.

Kaktusznak nagylelkűleg meg lón engedve a nagy libertádort megvendégelni.

Képzhetjük örömet és boldogságot, midőn látta, hogy a vizsgálatlan patrasta hét foghagymás rostélyost temet el, s rendkívüli szorgalommal fogyasztja a krumpli-pálinkát. (E látványnál a Danaidák hordója önkénytelenül észébe jutott Kaktusznak.)

A késő éjjel választotta el a két búsongó férfiút. Nevezetes egy éjt volt ez! — Borzalmas összeesküvéskekel, iszonyatos titokkal teljes éj. — Mieziszlav minden titkait átöntötte Kaktusz keble mélyébe, s midőn már ékesszólásának tárházát teljesen kimerítette, odafordult a rémülettel szótlan Kaktuszhoz, s érzékenyen így szólt: „Ime fiam! Kezedbe adtam e becsületben megőszült főt, akkor ütédheted le a mikor akarod!”

(Vége köv.)

vendéget hazafias szavakkal üdvözölte, melyet Tisza Kálmán kocsijának nyílt ablakán át hajadon fővel hallgatott végig s rövid válaszában a szívélyes fogadtatást megköszönvén, kifejezést adott azon meggyőződésének, hogy a közös haza fölött a gondviselés örökösök, s a mit ő a hazáért tesz, kötelességből teszi s a hála mindezekért a gonoviseletet illeti meg.

Az ut folytatása közben még két állomáson a járási szolgabírák községek előjáróinak kíséretében tartottak üdvözlő beszédeket, melyekre Tisza Kálmán mindannyiszor meghatóan válaszolt.

De valamennyi állomás közt kitűnt a belegi, ahol a nép a községi bíró által vitt zászló mellett jelent meg, s habár senki sem akadt, a ki üdvözlő beszédet mondjon, annál feltűnőbb volt maga a vasúti állomás, mely virágokkal igen szépen volt díszítve s e mellett egy eser koszorúból készült s virágoktól pompázó diadalív tüntetett elő, s az állomási főnök tekete frakkban, fehér keztyűvel lépett a salonkosi elé.

Itt a Tisza Kálmán kíséretében levő somogyi alispán őt a diadalívról figyelmeztetvén, nem várta, hogy csak az átvonulás alkalmával lássa, hanem kocsijából leszállott, azt megnézte, s észrevehető volt rajta, hogy tetszését kinyerte.

E közben a vonat, melynek salonkocsiját a esurgóiak 3 óriási eserkoszorúval díszítették, mindinkább közeledett Kaposvár felé, hová 7 óra 15 perckor pontosan megérkezett.

A fogadtatás, mely Kaposvárot Tisza Kálmán tiszteletére rendeztetett, fényben, pompában és lelkesedés tekintetében, — leírhatatlan. A pályaudvar a nyár által nyújtott mindenféle virág és lombfüzerekkel volt ellátva, s innét a megyeházig szebbnél szebb piramisok, eserkoszorúk és lobogókkal díszítve, köztük egy impozans diadalív díszkedett „Isten hozott“ felirattal. A házak zászlótengerben usztak, virágok, lombkoszorúk s szőnyegekkel feldíszítve. A pályatérrel a megyeházig terjedő helyen megszámlálhatlan ember tömeg, mely a haladást csaknem lehetetlenné tette.

Midőn Tisza Kálmán salonkocsijából kilépett, Németh Ignác, a város polgármestere, majd Körmendy Sándor reformatus esperes, üdvözlő beszédet mondottak, melyekre Tisza Kálmán válaszolt. A Körmendy üdvözlő beszéde különösen azt hangsúlyozta, hogy mennyire örvend Kaposvár városának, hogy 84 év óta a kerületi nagy gyűlés újra itt gyűlt egybe. Ezután a menet megindult, rendkívüli lassúsággal s Tisza a vármegyeháznál szállott meg, mely előtti tér zsúfolásig megtelt.

1/2 órák a Pécsről ezen alkalomra ide ájtott 52. gyalogezred zenekara a megyeház előtt játszott kezdett s az eljátszott darabokat Tisza Kálmán s még néhányan, kik közt a kaposvári képviselő gróf Széchenyi Pál is jelen volt, — végig hallgatva, 9 1/2 órák a „Korona“ vendéglőben 240 teretű közvacsora kezdődött, mely alatt a vendégeket a katonai zenekar mulattatta.

A közvacsora alatt csakhamar kezdődtek a pohárköszöntések s a legelső Jankovich főispán Tisza Kálmánra mondotta, majd utána Pap Gábor dunántúli superintendens gróf Széchenyi Pálra, mint a nagy Széchenyi méltó utódlára emelte poharát, melyre Széchenyi Pál emelt szót és igen szellemesen sikerült beszédében kiemelte, hogy itt ő ép úgy mint Tisza Kálmán vendég és kollegák is lévén, neki bókot már azért sem mond, mert ez kollegától nem illenék, de Tisza Kálmántól ő inkább dorgálást várhatna azért, hogy ezelőtt 9 évvel szónok nem tartozott a szabadelvű párthoz, s itt egy történetke jut eszébe, hogy az akkori képviselő házban Pap Gábor képviselő társa, ki a szabadelvű párthoz tartozott, egy beszéde alkalmával hevesen megámatá s kifejezést adott annak, hogy szónok a nagy Széchenyi Istvánnak nem méltó utódlá, s ime most 9 esztendő múltán amaz állítását visszavonja s az ellenkezővel tünteti őt ki. Igaz ugyan — folytatja, — hogy ő akkor az ellenzékhez tartozott s gyönyörűen fejtegette, hogy az ellenzék feladata mindenben ellenkezni a kormánnyal s annak elveivel. Többször óriási tapsvihar s éljennel kísérelt a nagy közönség a szép beszédet, melynek ereje abban culmált, hogy nézetét Tisza Kálmán szabadelvűsége vitte oda, a hol most van, s a szabadelvűség neki politikai meggyőződését képezi.

Szép beszédben emelt még szót ifj. Csorba Ede ügyvéd, — a hazafiságra, majd ifj. Csorba Ede Jankovich főispánra s végül Tisza Kálmán zárta be a toasztok sorát, melynek főtartalma az volt, hogy a közös haza: Magyarország, nagy és boldog csak úgy foglenni, ha a hazának fiai mindnyájan hazafiak lesznek, de hogy azok lehessenek, faj, nemzetiség s külön politikai érdekek által egymástól szét nem válnak, hanem közös erővel működnek össze.

Ejféli körül a nagy lelkesedésben levő vendég se reg szétoszlott, s másnap kezdetét vette a reformált egyház hivatalos gyűlése.

Dr. Fárnek László.

Zala-Egerszeg, 1884. július 2-án.

Tekintetes szerkesztő úr!

A „Zalamegye“ című lap 25. számában a választó polgártársaimhoz intézett nyílt levelenre, — melyet a választás napján betegségem folytán személyesen nem mondhattam el, s mely nyílt levél egyuttal politikai hitvallásomat is képezi — becses lapja 26. számában dr. Graner Mihály úr felelvén, azt viszonzás nélkül nem hagyhatom és félreértett szavaim megmagyarázásul az olvasó közönség tájékoztatása végett a következőket előadni kötelességemnek ismerem:

Dr. Graner Mihály úr hivatkozik Mózesre, mint kinek könyvében már benne foglaltatik a felebaráti szeretet parancsolata, továbbá, hogy ezen parancsolat az ó-szövetségből lett átvive az új szövetségbe és okoskodásának végeredményeként kihozza, hogy felesleges az, miszerint a zsidók ezen szeretet parancsolatot újból fel-

vegyék; mert megvolt ez náluk negyedélezer évvel ezelőtt. —

Elismerem, hogy már Mózes könyvében benne foglaltatik ez, sőt azt sem habozom kimondani, hogy erről alapos tudomásom is volt, és hogy mégis nyílt levelemben kifejezést adtam azon nézetemnek, hogy a zsidók ezen parancsolatot vegyék fel hitágazataik közé, ennek indoka abban rejlik; mert a zsidóság ezen szeretet parancsolatot kizárólag saját felekezetére alkalmazza és őszintén be kell vallanom, hogy valóban dicséretet érdemelnek azon példás szeretetért, melylyel hitsorsosaik irányában viseltetnek, melylyel saját felekezetük híveit a szükségben gyámolítják. — Sajnos azonban, hogy más vallásnak irányában a felebaráti szeretet e nemét nem gyakorolják.

Velük ellentétben az újszövetségi szentírásban foglalt szeretetparancs kiterjed minden felekezetre, sőt követeli, hogy még ellenségeinket is szeressük, amit elég fényesen igazolnak az Üdvözítőnek a szeretetre vonatkozólag mondott eme szavai: „Hallottátok, hogy mondatott: Szeresd felebarátodat és gyűlöld ellenségedet. Én pedig mondom titeket: Szeressétek ellenségeiteket, jót tegyetek azoknak, kik titeket gyűlölnek és imádkoztatok üldözőitekért és rágalmazóitokért, hogy fiaj legyetek Atyátoknak, ki mennyekben van, ki az ő napját felvirasztja a jókra és gonoszokra és esőt ad az igazaknak és hamisaknak.“

Midőn tehát én azt mondtam, hogy a zsidók vegyék fel hitágazatuk közé ezen parancsot: „Szeresd felebarátodat, mint önmagadat“ — azt hiszem igazságot mondtam, mert ily valódi értelemben hitágazatukban nem foglaltatik.

Hogy folytatólag a hitágazatba való felvétel végett ezt is ajánlottam: „Amit nem kívánsz magadnak, másnak ne cselekedj“ oka, mert én ezt éppen a zsidó felekezet között nem tapasztaltam. Keresztény felekezetű barátait ugyanis a zsidóság vállalatában vagy üzletében nem hogy elősegítette, de sőt ellenkezőleg, ha egyeseket a vállalkozásban nem gátoltak meg, tömegesen annak elnyomására törekedtek, holott ilyenkor valószínűleg meg azon magasztos elvet: „Amit nem kívánsz magadnak, másnak ne cselekedj!“ Megvallom egész nyíltsággal, hogy a zsidóság műveltebb és felvilágosodottabb osztályában többen vannak, a kik e tekintetben dicséretes kivételt képeznek és az ily üzelmektől magukat egészen távol tartják.

Egy becsülettel betöltött hosszú kor áll mögöttem, melyből senki sem fogja legkevésbé sem kimagyarázni soha, hogy a zsidóság iránt gyűlölettel vagy ellenszenvvel viseltetem volna, sőt igyekeztem a jótékonyág terén is egyesületi ügyüket előmozdítani. Fajj lelkemnek, hogy agg napjaimban egy oly mozgalmat látok felszínre verődni, mely hogy minő lesz végeredményében, bajos volna előre megjósolni, ép úgy nem, mint nem tudjuk, hogy a hegyek csúcsáról megindult kőteleg minő rombolást idézhet elő lent a völgy ölében.

Csak lelkeim sugallatát követtem, midőn a mozgalmat békés uton igyekezvén megoldani, ama tanácsot adtam. S újból egész nyíltsággal megaszokodom szavaimhoz; mert erős hitem, hogy azáltal a zsidó kérdés minden további zavargás nélkül megoldható. —

Farkas Dávid.

† Krób Pál.

Megyének közszeretében álló tanfelügyelőjének váratlan elhunyt a megye tanítótsága körében mély levertséget szült.

A megyei általános tantestületnek Sümeghen székelő központja a járási körök elnökeit távirati uton értesítette a megye tanítótságot ért nagy veszteségről.

A temetésen, mely a város közönségének nagy részvéte mellett jun. hó 29-én d. u. 6 órákor volt' képviselve volt a tantestületi központ, a sümeghi, keszthelyi, n.-kanizsai, esáktornyai, letenyei járáskör; a helyben levő intézetek tanítói testületileg vettek részt. Testületileg volt jelen a helybeli önk. tüzoltó egyesület is, melynek a boldogult két izben is elnöke volt; az egyesület egyuttal díszes koszorút küldött az elhunyt ravatalára „Volt elnökének a zala-egerszegi önk. tüzoltó egyesület“ felirattal.

Koszorút küldött a ravatalra Festetics Benő gróf s. tanfelügyelő ur „Szeretett és tisztelt főnökének tolnai Festetics Benő gróf“ felirattal; az ált. tantestület koszorúján e felírás vala: „A szeretett tanfelügyelőnek a zalamegyei általános tantestület“, a zala-egerszegi tanintézetek tanítói által küldött koszorú e felirással: „Szeretett tanfelügyelőjünknek a zala-egerszegi tanintézetek tanítói“

A halottas háznál megható szavakban bucsuztatta el a barabásszegi reform. lelkes és boldogultat családjától, kint a temetőnél szintén szívhez szóló imát mondott az elhunyt felett.

A megye tanítótsága nevében a lelkes által elmondott ima után Udvardy Ignác zala-egerszegi polgári iskolai igazgató bucsuzott el az elhunyttól a következő beszédben:

Gyászoló gyülekezet!

Mély megilletődéssel s a lesújtó fájdalom kínos érzetei közt állok e sirhalomnál és önkénytelenül kérdem önmagamtól, való-e az, hogy ki évek hosszú során keresztül világító fátylaként tündökölt előttünk, a ki szeretetének egész melegével esüngött rajtunk, a ki atyai bölcs tanácsával istápolta folyton bennünket, szeretve tisztelt tanfelügyelőnk e rideg sir sötét éjjelében fogja aludni örök álmait?! Való-e az, hogy a kit csak pár nappal ezelőtt élte legszebb idejében, viruló egészségben üdvözöltünk körünkben, most a halál fagyos keze örökre elragadott?!.. Fájdalom, e néma koporsó megadja reá a lesújtó választ; mert e koporsó tégedet, tiszteletünk és szeretetünk kedves tárgyát, örökre elzár előlünk!

Hivatásodnak lankadatlan buzgalommal megfelelő férfiú valál! Egyike voltál azon keveseknek, a kik évek

hosszú során keresztül a népvételek tövises pályáján működve jutottál eme polera. Ebből magyarázható ki ama nemes hév és igaz lelkesedés, melyvel új pályádon működél. — Ebben leli indokát azon szívelyes vonzalom, melyvel irántunk, tanítók iránt mindenkor viseltél, a kik benned második atyánkat, mindenkor böles tanácsadóinkat, igazi gyámolítóinkat tiszteltük. Te a mi büszkeségünk valál!

Mit szóljak rólad, mint családapáról? Óh a gyász-laborult család szívzaggató fájdalma napnál fényesebben tünteti élénk, hogy benned a gyengéden szerető férjet, a gyermekeit rajongásig szerető apát vesztették el, a ki élted legboldogabb és legvidámabb pillanatai közé számítottad, midőn hivatalos állásodból kifolyó kötelességek teljesítése után fennmaradt idődet családodnak szentelhetted!

Mint honpolgár a tiszta becsületesség, a szeplőtlen jellem, a valódi igazságszeretet mintaképe gyanánt tündököltél. Edes volt előttem a közjó érdekében közreműködni. Dicsően megtutott életpályádon fényesen bebonyolítottad, hogy az igaz ügy érdekében mily szívós kitartással küzdöttél azon öntudattal vezéreltetve, hogy az igazságot egy időre el lehet nyomni, de előbb vagy utóbb diadalt arat az és győzelemre jut. —

Rólad csakugyan elmondhatjuk amaz egyszerű, de mely jelentőségű szavakat: „Ki szívben jó, ki lelkében nemes volt. Ki életszónját el nem égeté, kit gőg, mohó vágy s fény el nem varázsolt, Földön honát csak olyan lehet!” —

Mint a zalamegyei általános tanítói testület egyik szerény tagja, e testület nevében vérző szívvel veszek tőled örök búcsút, mert mélyen érzem, mit vesztettünk mi Te Benned, mert jól tudom, mint feküdt szíveden megvénk tanügyének felvirágoztatása s mily lázas tevékenységgel működél e magaslatos cél keresztül vitélén!

Fájó szívvel rebegik el ajkaim a kebelrázó szavakat: Isten veled örökre! Legyen könnyű a föld sírod felett és becsülettel megtutott pályád jutalmául nyerd ott fenn el az égi babért. — Isten veled!!

Mint értesülünk, a megye tanítóinak körében mozgalom fog legközelebb megindulni gyűlés eszközlebb végett s a begyűlt összegben díszes síremléket fognak az elhunytak állíttatni, ezzel akarván részben leróni a boldogult irányában tiszteletüket és szeretetüket.

A boldogult a tanügy terén ép negyven éve működött s a központból megindult mozgalom folytán a járáskörök tavaszi gyűléseiken tanácskoztak a felett, hogy negyven éves tanítói jubileuma feletti örömlüknek mint adjanak kifejezést? Fájdalom, a megye tanítótsága ez örömmünepélyt nem rendezheti s e helyett a közgyűlésen emlékének áldoz s az emlékszó elkészítésére a központ részéről Udvary Ignác z.egerszegi polgári iskolai igazgató kéretett fel.

A Zalamegyei gazdasági egyesület hivatalos „Értesítője“

187-1884.

Értesítés.

A malgá földművelés-, ipar- és kereskedelmi miniszter az 57790 1883 sz. a. ezen egyesülethez a következő értesítést intézte:

(Folytatás.)

E tekintetben hazánk igen abnormális ampelographiai viszonyokat tüntet fel. Ha mégis van egy-két borvidéknek kivételesen a maga legjobbnak tartott borfaja; mégis a legtöbb borvidéken, még a kisebb termelő szőlőjében is egész gyűjteményét találjuk fel a legkülönbözőbb s gyakran a legrosszabb és az illető borvidék jellegének egyáltalán meg nem felelő szőlőfajoknak.

Oly borvidék, melyen egy-egy holdnyi szőlőterületen legalább is 10—15 szőlőfaj nem műveltetnék — egyáltalán alig létezik.

Nem kell hosszasan indokolnom azt, hogy ennyi szőlőfaj mellett egyenlő jellegű s hasonló minőségű bort szütni lehetetlenség, miután hol az egyik, hol pedig a másik szőlőfaj termése gyakorol főbefolyást a bor minőségére s így az évről évre változó lesz. E mellett igen meg van nehezítve a borok kiegyenlítése házasítás (coupage) útján is, mert ily heterogén anyaggal egy normális közepanyagot előállítani még mesterkélés útján sem szokott sikerülni.

Vannak ezen kívül oly borvidékek is, hol az égalji viszonyokhoz a termőföld fekvése és a talaj minőségéhez képest épen nem azon fajták választottak ki a termelésre, a melyek oda célszerűek és megfelelőek lennének.

Hazai bortermelésünknek — mint Europa többi bortermelő államaéit is — a phylloxera vépusztítással fenyegeti s pár évtized alatt Magyarország borászati térképe, statisztikája nagy változásokon fog keresztül menni, mert a míg egyrészt homokterületeinken, azok immunus sajátsága miatt igen sok újszőlő fog telepítettetni, addig másrészt jelesebb hegyeinken az eddigi szőlők csak gyérítéssel lesznek művelhetők, — vagy pedig, a hol ez költségesnek fog bizonyulni, csakis amerikai ellenálló szőlőfajták művelése által fognak birtokosaink bortermeléssel foglalkozhatni.

A közvetlenül bortermelésre alkalmas amerikai szőlőfajok legnagyobb része oly közönséges bort szolgáltat, hogy jelesebb, typicus és már is hírnévre vergődött borainkat épen nem pótolhatják, s így kénytelenek lesznek a termelők ellenálló amerikai fajokat jelenlegi fajainkkal beoltani. A kormány segédkezet kívánván nyújtani a termelőknek, készséggel fog gondoskodni, hogy ily benemesített ellenálló gyökereket venyigék, valamint phylloxera mentes helyen termelt európai vesszők is az állami intézetek és telepekről jutányosan beszerezhető legyenek. Minthogy azonban annyi szőlőfaj oltása és iskolázása, a mennyi jelenleg az ország összes borvidékén műveltetik, majdnem phvsikai lehetetlenség, de másrészt borjellegeink megállapítása, illetőleg azok fentartására nézve a legkevésbé kívánatos is, miért is már ezen okból is égető szükségé vált minden egyes vidéken a legjobb és legajánlatosabb szőlőfajok kiválasztása.

Hogy a most említett cél úgy a kecskeméti európai, valamint a több helyen felállított amerikai állami szőlőtelepek útján elérjék, az országos phylloxera bizottság meghallgatása után azon intézkedés tételét, hogy az állami szőlőtelepekről fél árban kapjanak úgy európai, mint oltott amerikai venyigéket és azon termelők, kik egyrészt oly fajokat kérnek, a melyek az alább következő jegyzékben az illető vidékekre ajánlatnak és kik másrészt az új szőlőtelepítést okszerűen, vagyis a következő feltételek mellett kötelezik magukat eszközölni. Ugyanis, mint az már fentebb is említve volt, a vidékeknek leginkább megfelelő szőlőfajok helyes megválasztása, a beültetendő talaj célszerű elkészítése és forgatása (rigolozás), a fajok külön táblákra való ültetése, célszerű sor- és tőketávolság által szem előtt tartva a franciák által ajánlott három kötés rendszerét; ott, hol szükséges, partfalazások, vízvezető és serpentin-utak alkalmazása s végre ott, hol az lehetséges, ekével való művelés által.

Ezen fajtajegyzék használatánál a következő fontos észrevételek veendő figyelembe.

Miután a „Sárféher“, „Bálint“, „Fügér“, „Gohér“ és „vörös-dinka“ szőlőfajok, mint az minden szőlőbirtokos előtt eléggé ismeretes, tiszta fajtáblákba ültetve, virágzások rugnak; ezek csakis egyenesen, vagyis valamely más fajjal keverve ültetendők.

Ily, a fentebb említett fajokkal együttes ültetésre alkalmas fajok a jegyzékben vidékenként megnevezvük. A „Rakszőlő“, „Furmint“ és „kadarká“val együtt tapasztalás szerint e fajták virágzása tökéletesen jól folyik le.

A „Carbenet“, „Sauvignon“, „Rajnai rizling“, „Tramini“, „Merlot“, „Veltelini“ és „Sylvani“ jobb, erőteljesebb talajt s hosszú művelés módot igényelnek.

A „Operto“ korai érése s színes bora miatt igen ajánlható bőtermő fekete faj; de külön táblákba ültetendő s nem szabad túlélni engedni, mert ez esetben savtartalma igen esekély lend s bora a keseredés betegségére hajlandó. Egyáltalán azt tisztán magában borra készíteni nem tanácsos, hanem mindig később érő fajok boraival kell, még pedig az első fejtés előtt összekeverni.

A „mészes-fehér“, valamint a „semendriai fehér“ szőlőfajok nyálkás, hűsös boggyóknál fogva (ez utóbbi tartóságánál fogva is), asztali (esemege) s kiviteli célra inkább levél alkalmas, mint bortermelésre, a borfajok közül műveltettek.

Csemege- s kiviteli szőlőtől egyáltalán ajánlhatók minden vidékre a következő fajok:

I. Korai használatra.

Madelaine, Auvevine, Madelaine-Royal, Précoce de Maligre, Chaselas blanc Croquant, Chaselas rouge és Ch. rouge-royal, Passa Tutti, Augustana és Margita. Ezen fajok a Précoce kivételével mind hosszúra műve lendők.

II. Középidői használatra.

Chaselas Napoleon, Golden Champion, Duc of Bucleuch, Muscat d'Alexandrie blanc, genuai zamatos, Muscat Frontignan, mézes-fehér.

III. Téli eltevésre és késői kivitelre.

Semendriai fehér, vörös dinka, malaga kék, damaskosi sarga, smyrnai muskatály, halhólyag; fehér, piros és kék kecskecsésű.

J e g y z é k e

azon szőlőfajoknak, melyek a dunántúli kerület „Balaton melleke“ és „Zala-Vas-Sopron“ borvidékei számára te-nyésztésre legalkalmasabbak:

Balaton mellekei:

a) fehér bortermelésre:

Furmint* (Szigeti) késői, csapos és hosszú, m. l. k. és kk., Lisztstehér késői, rövid és csapos a. l. k. és kk., Sárféher középérő, rövid és csapos a. l. k. és kk., Olasz-Rizling középérő rövid, csap. és h. f. s. k. és lz., Slankamenka késői rövid és csapos sík, k., kk. és lz., Sauvignon középérő hosszú és csapos m. l. k. és kk., Semillion középérő hosszú és csapos, m. l. k. és kk.

b) vörösbortermelésre:

Kadarka késői rövid, csapos m. l. k., kk. és lz., Nagy-Burgundi korai, hosszú csapos f. s. k., kk., Operto korai csapos, hosszú s. k., kk., lz., Merlot korai hosszú és csapos, a. l. k., kk., Carbenet hosszú és csapos a. l. k. kk., Malbec közép hosszú és csapos a. l. k., kk. Verdót korai, hosszú és csapos a. l. k. k., — ezen faj kísérlettelre ajánlatik.

Zala-Vas-Sopron vidéke.

a) fehérbor tertermelésre.

Furmint késői, csapos és hosszú m. l. k. és kk., Olasz-Rizling középérő rövid és csap., h. f. s. k. és lz., Slankamenka késői, rövid és csapos sík k., kk. és lz., Kövi-Dinka késői rövid és csapos a. l. k., kk. és lz. Rakszőlő késői rövid m. l. k., kk. és lz., Sauvignon középérő hosszú és csapos m. l. k. és kk., Semillion középérő hosszú és csapos m. l. k. és kk.

b) vörösbortermelésre.

Kadarka késői rövid, csapos m. l. k., kk. és lz., Nagy-Burgundi korai hosszú, csapos f. s. k., kk., Carbenet korai, hosszú és csapos a. l. k., kk., Operto korai csapos hosszú s. k., kk., lz., Merlot korai hosszú és csapos a. l. k., kk. Verdót korai hosszú és csapos a. l. k. és kk. — ezen faj kísérlettelre ajánlatik.

K ö z l i:

Szigethy Antal m. k.

titkár.

204.—1884.

Értesítés.

Az 1885-ik évben Budapesten tartandó általános országos kiállítás soproni kerületi bizottságának 524/84. sz. a. kelt értesítése szerint az országos bizottság pénz-

* Rövidítések magyarázata: Fensik=f. s. Magas lejtő=m. l. Alattab lejtő=a. l. Sík=s. Kotott=k. Közép kotott=kk. Laza=lz.

kezeléseti szabályzata értelmében a térdijaknak beszedésével a „magyar országos bank“ bízott meg.

A bejelentések elfogadása alkalmával fizetendő térdijak egy harmadrészenek behajtását illetőleg a következők szolgálnak zsinormértékül:

Minden egyes bejelentő ugyanakkor, midőn bejelentése az országos bizottság által elfogadatik, erről külön levélben értesítve lesz, egyszersmind felhivatik, hogy a térdij 1/3-ad részét a magyar országos banknál, mint a kiállítás pénzkezelésével megbízott intézetnél haladéktalanul fizesse be, mely fizetés ellenében a nevezett bank a bejelentő ivnek elfogadási igazolvánnyal ellátott egyik példányát s ezenkívül részére szabályszerű nyugtát is fog kiszolgáltatni.

Együttal arra is figyelmeztetve lesznek a kiállítók, hogy az esetben, ha akár közvetlenül, akár a részükre küldött póstautilvány közvetítésével a térdij 1/3 részét 14 nap alatt befizetni elmulasztanák, az országos bank részvénytársulat a mulasztó kiállító költségén lesz kénytelen a kérdéses összeget póstai megbízás útján behajtani.

198.—1884.

A magyar leszámítoló és pénzváltóbank Budapesten ajánlja árusztályát, mely olesó jutalék mellett a közraktárakban elhelyezve levő árúk bizományi eladásával és azokra való előlegezéssel foglalkozik.

De nemcsak a közraktárakba tényleg beküldött árúkra nyújt olesó kamatu előleget, hanem hitelbe részesíti ma már a reménybeli termést is oly esetekben, midőn a termelő részéről reális biztosíték fóg fenn az általa igénybe venni szándékolt terményhitelnek pontos fedezésére. E hitel alapját a termelő részéről a kölcsönösszeg arányában megszabandó termény-mennyiségnek bizományi eladásra való lekötése képezi.

E tárgyban hozzáintendő levelek mindenkor a „Magyar leszámítoló- és pénzváltóbank áru osztályának Budapesten“ címzendők, mely szó- vagy írásbeli felvilágosítással mindig a legnagyobb készséggel szolgál.

222.—1884.

Értesítés.

Az 1885-ik évi budapesti kiállításon a hazai magvak kiállítására szükséges üvegedények beszerzése tekintetében az országos bizottság az „első magyar üvegyár részvénytársaságnak“ — a külföldi magvak kiállítására szükséges üvegedények beszerzése tekintetében pedig Giergl Henriknek ajánlatát fogadta el, mely üvegedényeket nevezett cégek a megállapított áron szállítják, kivánatra azomban ugyanazon áron azok beszerzése iránt az országos bizottság is intézkedik.

I.

Üvegedények ára hazai magvak kiállítására darabonként: 1 frt 25 kr., 1 frt 35 kr.

II.

Üvegedények ára — átlukasztással érve — külföldi magvak kiállítására: 1 frt 60. 1 frt 70 kr.

221.—1884.

Az országos borászati kormánybizottság 1516 84. sz. megkeresése folytán figyelmeztetnek mindazon bortermelők, kik az országos központi mintapince intézmény előnyeit élvezni és borkészletüket a pinceszabályzat 5-ai rendelkezéséhez alkalmazva beküldeni hajlandók, hogy a borminták részére régebben megállapított 1% deciliteres fehér színű palackokat használni s mindegyik fajtát és minőségű borból legalább 2—2 mintát címlappal ellátva — melyen megjelendő a bortermelő neve, lakása, utolsó postája, a termelés éve és a borkészlet mennyisége — beküldeni sziveskedjenek. A szóban lévő palackok Kossuth János üvegyáros cégtől (vámház körut 6 sz.) darabonként dugóval együtt 5 kr-ával kaphatók és kényelem tekintetéből a központi mintapince kezelésébe az esetleges szükséglet megrendelését szivesen eszközöli.

209.—1884.

Értesítés.

Utalva az 1884-ik évi május hó 4-én tartott közgyűlésnek a „Zalamegye“ című lap f. évi június 15-én megjelent 24-ik, s a „Zalamegyei gazdasági egyesület értesítője“ III-ik számában közzölt jegyzőkönyve 38 186 száma alatt foglalt intézkedéseire, értesítjük a t. közönség, miszerint az „Állattenyésztők Kalauza“ című mű, mely az ország állattenyésztési állapotát ismerteti, egy forintnak az egyesülethez beküldése mellett a megrendelőnek bérmentesen megküldetik.

Ezen mű könyvárasi uton két forintért szerezhető meg.

Zala-Egerszeg, 1884. június 25.

Szigethy Antal s. k.

titkár.

225.—1884.

Értesítés és felhívás.

Az 1885-iki orsz. kiállítás alkalmával az országos tejjgazdasági felügyelőség részéről:

I. egy állandó tejjgazdasági gép és eszközkiállítás.

II. egy szeptember 10—20-ig tartó időleges tejtermékiállítás.

III. honi vaj és sajtnemek állandó mintagyűjteménye (együttal elárúsítási és kóstoló-csarnok) fog rendeztetni.

A térdij az I. alatt felsorolt kiállításnál 8 frt □ méterenként, a II. alatt felsoroltnál 2 frt □ méterenként, a III. alatt említett kiállításnál, melyben a kiállított termékek eladás tárgyát képezik és a kiállítónak azok folytonos megújításáról kell gondoskodnia, 25 frt □ méterenként.

A termékek kiállítói ezen III. alatt említett tejtermékek állandó mintacsarnokára különösen figyelmeztetnek.

Ezen kereskedelmi központból nemcsak a kiállítás területén levő minden vendéglős fog sajttal és vajjal folytonosan elláttnak, hanem miután itt minták akárcsak fognak folytonosan elárúsítani, remélhető, hogy ezen intézmény honi tejtermékeinknek megismertetése ügyén sokat fog lendíteni.

A kiállítandó tárgyak (kivéve a II. alá tartozókat), 1885. március 1-ig beküldendők a kiállítás IV-ik csoportjának albizottságához.

A tárgyak oda és visszazállítása a kiállítót illeti. Az országos bizottság által a szállító intézetektől kieszaközölt díjkezdmények külön fognak hirdettetni.

A kiállítási tárgyak elhelyezésére szükséges asztalok, állványok, díszítések stb. a kiállítási albizottság által fognak a kiállító költségeire beszereztetni, illetőleg az ezek által, valamint a kiállított tárgyak elhelyezése, rendezése, tűzkár elleni biztosítása és örökösége által okozott költségek az összes kiállítóktól közt fognak elosztani, kik a most említett tejjgazdasági kiállításban már most is a 200-at meghaladják.

Ugynevezett „kiállítási példányok”, melyek csupán a kiállítás céljából készítették s nem egyeznek meg a tárgy azon alakjával, melyben az a kereskedelemben előfordul, vissza fognak utasítani.

Tekintettel a kiállítás nagy fontosságára és nagy-horderejű közzgazdasági céljaira, felkérjük a tisztelt közönség, sziveskedjék tejtermékei kiállítására abban résztvenni.

Zala-Egerszeg 1884-ik június 25.

Háczky Kálmán m. k. elnök.
Szigethy Antal m. k. titkár.

Az 1885-iki országos kiállítás D alosztályának (tejjgazdaság) programja.

I.
Állandó tejjgazdasági gép-, eszköz- és segédanyag kiállítására a mezőgazd. csarnokban.

a.) A tejjgazdasági termelés segédanyagai és pedig: természetes borjú- és bárányoltó; mesterséges oltó kivonatok; sajt- és vajfesték; konzerváló szerek stb.

b.) A tejjgazdasági termelésre szolgáló készülékek, eszközök és gépek, csomaglási és szállítási eszközök, anyagok.

c.) Készülékek és rendszerek a tej valamint a tejtermékek gyakorlati és tudományos megvizsgálására.

d.) Tejjgazdasági berendezések rajzai; tejjgazdasági számítások; tejjgazdasági könyvelés; tejjgazdasági irodalom.

II.

Tejjgazdasági termékek időleges kiállítására.

(Tart 18-5. évi szept. 10-étől—20-áig, az időleges kiállítások külön pavillonjában).

A.) Sajt tehéntejből készítve és pedig

a.) Lágy sajt:

1) tejtejből készített sajt, pl. „Impérial” módjára készült sajt;

2) teljes tejtejből készített kövér sajt, pl. „Hagenbergi” „Marmarosi”, stb. módjára készült sajt;

3) lefőlözött tejtejből készült sovány sajt, pl. „Schwarzenbergi” módjára készült sajt.

b.) Kemény sajt:

1) kövérsajt, pl. „emmanthali”, „eidami” stb. módjára készült sajt;

2) félkövér sajt, pl. „svájci”, „gruyére” stb. módjára készült sajt;

3) sovány sajt.

B.) Vaj, tehéntejből készítve.

1) azonnali fogyasztásra szánt vaj;

2) hosszabb elrakásra vagy tartós, kivitelre szánt vaj;

3) olvasztott vaj (marhazsír).

C.) Egyéb tejtermékek tehéntejből és pedig:

1) kondenzált tej (sűrűlt tej);

2) preszervált tej;

3) tejenkor, orda, savóecet, savószesz, tejpálinka, sóstej, sajteny, stb.

D.) Juhitejből készült sajt, vaj, egyéb termékek.

E.) Egyéb állatok tejből (bivaly, kecske stb.) készült sajt, vaj, egyéb termékek.

Ezen időleges kiállításban minden egyes tárgy lehetőleg három példányban állítandó ki.

Oly kiállítóknak, kik kellő készlettel jelennek meg, alkalom nyújtatik arra, hogy a kiállítás helyiségeiben készletüket elárúsíthassák. Az elárúsítás módozatai iránt külön szabályok intézkednek.

A kiállítási tárgyak oly alakban és kiállításban állítandók ki, melyben a kereskedés tárgyát képezik.

A kiállítandó mennyiségre nézve:

Korong sajtokból, továbbá hordóba vagy szelencékbe préselt vajból 3 korong, hordó vagy szelence; kockasajtok, csemegesajtok, tévavajból stb. 5—10 kilogramm, de legalább 3 db állítandó ki.

A lágy sajtok és azonnali fogyasztásra szánt vaj üveg táblákkal ellátott külön jégszekrényekbe helyeztetnek.

E tárgyaknál a kiállító a helypénzen kívül a jég beszerzésének árát is fizetni köteles.

A tárgyak beküldésével egyidejűleg a következő adatok közlése is kívánatos:

a) a kiállító neve, b) a tejjgazdasági telep neve, c) a tejjgazdaságra tartott állatállomány száma, d) darabonkénti átlagos tejelési eredmény, e) adatok a takarmányozás iránt, f) a telep egész évi termelése sajtban, vajban és melléktermékben, g) 100 lit. tej adott elárúsításra kész, teljesen érett állapotban évi átlagban hány kilogramm vaját, hány kilogramm sajtot, hány kilogramm mellékterményt? h) a tejtermékek átlagos, maximál és minimál ára a lefolyt években, i) mely napon készítettett a kiállított tárgy? k) a termékek fővevőinek nevei és lakhelyei, l) adatok a melléktermékek értékesítése körül.

Az időleges kiállítás tartama alatt az állandó kiállítás tárgyát képező gépek és eszközök közül a leg-

érdekesebbek, valamint külön e célra felállított egész tejjgazdasági berendezések is az időleges kiállítás helyiségeiben működésben fognak bemutatni.

III.

Állandó sajt- és vaj mintacsarnok.

A kiállítás egész tartama alatt a borkóstoló-csarnok egy mellék-pavillonjában egy állandó sajt- és vaj minta-kiállítás fog rendeztetni, melyből nemcsak a kiállítási tereken létező vendéglősök f. g. sajt és vaj szükségletüket fedezni, hanem hol a hazánkban gyártott összes sajt- és vajnak megköstölésére s bármily mennyiségbeni vételre fognak a közönség rendelkezésére bocsátani.

Az itt kiállított termékek a fogyasztáshoz képest a kiállító által folyton megújítandók, miről az illető idejekorán értesítetni fog.

Ezen kiállításnak két főcélja van:

1) a sajtot és vajat fogyasztó közönséget megismertetni a hazánkban termelt tejtermékek minőségével;

2) a hazai termelőt szoktatni az együttes, egyöntetű fellépésre és őt meggyőzni egy ezen kiállítás következtében Budapestben alapítandó kereskedelmi központnak, vagyis a magyarországi sajt- és vajtermelők elárúsítási szövetségének fontosságáról.

A rendező bizottság feltartja magának az ezen osztályban kiállított termékek árúit, ha azok némelyike a kereskedelmi viszonyok nem ismerése következtében a kiállító által túlságos magasra lenne megállapítva, és a termék ez okból el nem kelne, a normális mértékre leszállítani s reméli ez által az egész intézmény gyakorlati sikerét biztosíthatni. —

Helyi, megyei és vegyes hírek.

Az új évnegyed alkalmával tisztelettel felkérjük lapunk t. olvasóközönségét az előfizetés mielőbbi megújítására, akik pedig az előfizetéssel hátrálékban vannak, azokat a hátrálékos összeg szives beküldésére kérjük. — Akik lapunkat továbbra jártni nem akarják, sziveskedjenek azt egyszerűen a lap visszaküldésével értésünkre adni, hogy így a további költéségtől megkímélve legyünk s az új évnegyedben nyomtatandó példányok száma felől kellő tájékozást szerezhessünk.

A lap kiadóhivatala.

A zalaegerszegi ügyvédi kamara 1884-ik évi június hó 30-án megtartott tisztválasztásának eredménye: Arvay István elnök, Szigethy Antal helyettes elnök, Hajk István titkár, Horváth József ügyész, Pámer Antal pénztárnok. Választmányi tagok: dr. Czinder István, Szalay Ferenc, Erdős Géza és Boschán Gyula (Zala-Egerszeg), dr. Tuboly Gyula és Hertelendy Béla (Kanisza), dr. Vaszary János (Kaposvár), Isóó Ferenc (Alsó-Lendva). Pótagok: Krosetz János és dr. Arvay István (Zala-Egerszeg), Csendes József (Tapolca) és dr. Heidecker Károly (Kaposvár).

A zalaegerszegi önk. tüzelő-egylet 1884. évi július hó 13-án Rozenkrancz József kertihelyiségében saját pénztára javára tekeversenyyel egybekötött nyári tánemulást rendez. Kezdeté délután 4 órakor. Beléptidő: tagok és családtagjainak 25 kr., nem tagoknak 40 kr. Tekegy 3 dobásra 20 kr. Felülfizetések közönséggel fogadtatnak s a helyi lapban közzé tételnek. Kedvezőtlen idő esetén a mulatság július hó 20-án tartatik meg.

Közzgazdasági előadó. A földművelés, ipar- és kereskedelemügyi kir. miniszter Arvay István földbirtokost és Zalamegye közzgazdasági bizottságának tagját Zalamegye közzgazdasági előadójává nevezte ki. — A közzgazdaság terén kiváló szakértelemmel bíró férfiúnak eme kitüntetés felett őszinte szívvel örvendünk. Mint a közzgázgók kipróbált harcosa — hiszszük — fáradhatlan buzgalmat fog új állásában kifejteni és főtörékvese oda fog irányulni, hogy megyénk közzgazdasági ügyeit lehetőleg előmozdíthassa.

A szüneti tanács a zalaegerszegi kir. trvszéknél következőleg alakult: Szeghő István elnök, Hrabovszky Flóris és Somogy János bírák. A járásbíróskodást a törvénykezési szünidő alatt Horváth Ede kir. aljárásbíró képviseli.

Eljegyzés. Vértessy Béla keszthely-járási segéd-szolgabíró és tartalékos hadnagy úr Keszthelyen legközelebb jegyet váltott Nagy Mariska kisasszonnyal, öz. Nagy Györgyné urnó kedves és szelleműs leányával. Fellegtelten boldogság koszorúzza frigyüket!

A zalaegerszegi szegény gyermekek karácsonyfa egylete által mult hó 22-én tartott mulatság jövödelmének szaporítása végett Arvay István úr 2 f. 50 kr. dr. Horváth Károly apát ur 2 f. 50 kr. voltak szivesek szerkesztőségünkbe beküldeni, mely összeget az egyleti pénztárnoknak átszolgáltattuk.

A zalaegerszegi iparos ifjak önképző és beteg-segelyező egylete által június hó 29-én tartott nyári mulatság igen gyéren volt látogatva, a mit nem akarunk pártolás hiányának tulajdonítani, mint inkább a kellemetlen időjárásnak. Különösen az iparos osztály volt gyéren képviselve, pedig szerintünk ép az iparosok volnának hivatra első sorban támogatni az iparos ifjak egyesületét. Az összes bevétel 51 f. 40 kr. a kiadás 41 f. 82 kr. s így a jótékony célra 9 f. 58 kr. maradt. — Felülfizettek: Németh Lajos 20 kr., Nagyfy József 20 kr., Pámer Jánosné 40 kr., Németh József 20 kr., Berger András 15 kr., Foky György 20 kr., Nagy Györgyné 40 kr., N. N. 20 kr., Gergő Károly 10 kr., N. N. 20 kr., Kovács K. 10 kr., Németh Károly 10 kr., Hajmássy Imre 20 kr., Varga Gyula 10 kr., N. N. 10 kr., Bence György 20 kr., N. N. 20 kr., Szeghő István 70 kr., Arvay István 2 f. 50 kr., Ud-

vardy Ignác 2 f. 50 kr., Schleder József 40 kr., Koronya Sándor 30 kr., Juhász Lajos 10 kr., Sanits Sándor 50 kr., Bertalan Pál 40 kr., Németh József 30 kr., Kovács Ferenc 20 kr., Czinder Antalné 20 kr., Czukelker József 1 f. 20 kr., Krizmanits Kálmán 70 kr., N. N. 25 kr., Góth Frigyes 70 kr., Dergovits Józsefné 40 kr., Schutte Péter 10 kr., N. N. 10 kr., Nagy Károly 20 kr., N. N. 40 kr., Libentritt Alajosné 10 kr., Jálits Ignác 20 kr., Tretyén István 10 kr., Hell Agoston 50 kr., Papp Alajos 50 kr., Rigó Ferenc 1 f. 50 kr., Klossovszky Ernő 1 f. 50 kr. A felülfizetőknek szives adományukért az egylet nevében hálás köszönetet fejezi ki a rendezőség.

Balaton-Füredről vettük a következő sorokat: A Balaton-egylet által újonnan megnyitott sétautak, melyek a Tamás- és Péterhegyre, Barátlakáshoz Koloskába (arcsi völgy) és nosztori völgybe vezetnek, ünnepeies felavatása július 1-én ment végbe Kállay Benin gr. Bethlen Vilma jelenlétében, ki az első pihenőnek, a péterhegynek nevet adta. Mintegy ötven fűrdővendég ment ki kocsin a Péterhegy derekára, homnan az egyleti zászlók alatt cigányzenével gyalog ment a társaság fel az oromra. A pihenőnél megállva, dr. Sziklay János egyleti titkár melegen üdvözölte a miniszteret, kérvén, hogy a pihenőnek nevet adni s azt felavatni kegyeskedjék, átadván neki egyszersmind az elnevezésről szóló okiratot. Kállayné meghatva mondott köszönetet, kívánva, hogy az egylet felvirágozzék és ezentul mentől szélesebb körben fejthesse ki áldásos működését. Ezután dr. Engel Gyula a fűrdőintézet nevében üdvözölte a grófnőt, ki szeretetreméltóságával az összes fűrdővendégek mély rokonszenvét s ragaszkodó tiszteletét megszerezte. A hegy megkeresztelése ezzel végbement. A kőpiramis közepében emelkedő árbo most már „Péterhegy Vilma-pihenő” feliratos táblát viseli. Kedélyes ozsona követte a felavatást. Meglepetésül a szeretetházi gyermekek is félonultak a hegy meredek déli oldalán Nagy Aron igazgató vezetése alatt. A grófnő megvendégeltette őket, mit a gyermekek csinos karénekkülk köszöntek meg. A hölgyvendégek koszorúja: Kállayné Bethlen Vilma grófnő Márta és Erzsike leányával, Ragályiné Gömörböl, Máriaassyné, Rónayné, Rónay v. esongrádi főispán özvegye, Fáyné, Környeiné, Forsterné, Kristonné, Szarvasyné Ida és Margit leányával, Kubinyi Márta és Ilka, Weisz Annuska, Mangold Flóra, ott voltak Kriston gömörmegei főpénztárnok, Jalsovics Aladár, a fűrdőintézet lelkésze, dr. Mangold Henrik, Kovács Rezső s. szolgabíró, Környey János (Budapestről) stb. A társaság annyira el volt merülve nem csak a mulatozásban, hanem a gyönyörű tájkép szemléletében is, hogy már a nap nyugodni tért, mikor visszaindult. A szép nap megkoronázásul este a nagyvendéglőben közvacsora és tánc volt, melyen Kállayné elnökölt.

A zalaegerszegi zsidóellenes zavargások ügyében a végtárgyalást a nagymegyház gyűlés-teremben f. hó 8-án kezdi meg a bupapesti bünyenítő kir. törvényszék kiküldött tanácsa. (Elnök: Zsigmondovits Mihály; szavazó bírák: Bizaglich Sándor, Apáthy László; Csery Kálmán pótbíró; jegyzők: Ivánka István és Balló Lajos. A vádhatóságot Bakos János budapesti kir. alügyész fogja képviselni.) E bünygy végtárgyalása, tekintve a vádlottak és a beidézett tanuk nagy számát, előreláthatólag 10—14 napot vesz igénybe.

A megyei közzegészségügyi bizottság a Toulonban kiütött kolera járvány ügyében teendő intézkedések végett az 1876. évi 15. t. c. 164. sz. 2-ik bekezdés értelmében folyó hó 8-án d. u. 3 órakor a szállásház termében ülést tart.

A zalaegerszegi szegény gyermekek karácsonyfa egylete által június hó 22-én tekeversenyyel egybekötött mulatságon a bevétel 146 f. 86 kr., a kiadás 73 f. 50 kr. s így a tiszta jövödelem 73 f. 36 kr. volt. Felülfizettek: N. N. 20 kr., Nagy Antal 20 kr., Tretter Viktorné 1 f. 50 kr., Fangler Mihályné 1 f. 50 kr., Horváth Lajos 70 kr., Hajmássy István 30 kr., Polgár János 45 kr., Fangler Mihály 30 kr., Féder Miksa 20 kr., Rutics Sándor 80 kr., Ruzsits Károlyné 1 f. 50 kr., Farkas Jánosné 50 kr., N. N. 70 kr., Hajmássy Istvánné 40 kr., Preszler Gyula 50 kr., Bem N. 50 kr., Antos Sándor 10 kr., Kolbin Józsefné 20 kr., Leszlár Imre 40 kr., Roza Ferenc 70 kr., Németh József 20 kr., Bódy József 20 kr., Udvardy Ignác 40 kr., Czegiédy Mihály 50 kr., Tahy Rozália 50 kr., Friez Adalbert 20 kr., Széchenyi Istvánné 20 kr., Nagy Károly 20 kr., Sleder Ferenc 50 kr., Ogrizeg Ferenc 20 kr., Rigó Ferenc 50 kr., Boldizsár Gáspárné 10 kr., Gombossy Jánosné 60 kr., Páskó Józsefné 20 kr., Varga Vilmosné 30 kr., Juhász Lajos 30 kr., Bence György 40 kr., Csoknyay Jánosné 50 kr., Németh Béla 1 f. 50 kr., Lányi Kálmán 80 kr., Kolbin József 40 kr., Pál Ferenc 20 kr., Horváth József 90 kr., Fend József 70 kr., Krosetz István 20 kr., Varga Vilmos 20 kr., Sanits Sándor 60 kr., N. N. 20 kr., Németh Lajos 20 kr., Slemmer János 20 kr., Mihályovics Károlyné 20 kr., Pál István 70 kr., Sogódy N. 70 kr., Rósás Lajos 30 kr., Szalay Lajos 20 kr., Góth Frigyes 70 kr., Szabó József 20 kr., Varga György 10 kr., Schöberl József 70 kr., N. N. 80 kr., Élő Ferenc 80 kr., Mayer István 10 kr., dr. Arvay István 70 kr., Simonffy Jánosné 60 kr., Klossovszky Ernő 1 f. 50 kr., N. N. 10 kr., Handler Istvánné 2 f. 50 kr., Udvardy Vince 50 kr.

Savanyú Jözi és társainak bünygyét a szombathelyi kir. törvényszék fogja tárgyalni. Illetékességi kérdés merült ugyanis a helybeli és a szombathelyi kir. törvszék közt s a kir. ítélőtábla a szombathelyi trvszék illetékességét állapította meg. Mint értesültünk, a helybeli kir. törvényszék a kir. ügyészséget f. hó 1-én megke-reste, hogy Savanyú Jözit, továbbá Feresák György, Magyaróssy Imre és Kecsks József állítólagos büntársait mielőbb kísértesse Szombathelyre; a kir. törvényszék részéről a bünyjelek már elküldettek.

A boszú áldozata. Molnár Ferenc hagyárosi lakóst f. hó 3-án éjjeli két órakor az ottani urasági kanász életveszélyesen megverte és megszurkálta. Kegyetlen tettének indoka az vala, hogy Molnár a kanászt a napokban megdorgálta, mert Zabját leetette s így

boszu vezette erre. A megszurkalt Molnar életbe maradasahoz nincs remeny.

Hirtelen halal. Csében Vas Péter ottani lakos 20 éves Rozi nevű leánya f. hó 1-én egész nap jókedvűen a szőlőben dolgozott, este minden baj nélkül lefeküdt és reggelre a széna közt halva találtatott. Rögtoni halálát szívészélhűtés okozta.

Balesetek. Gerencsér Ferenc Bálint sójtörő lakos június hó 30-án a sójtörő koresmárosnak az ungi hegyen fuvarba volt, becsipetten visszajövén, a pótrétei bereknél erős hajtás és fordulás közben feldőlve, fején kapott zúzás következtében meghalt. — E. hó 2-án Soós Mihály kocsis Házas Sándor helybeli lakosnál, a novai erdőről fával megrakodtan haza felé jövén, a kis-lengyel határban oly szerencsétlenül dűlt az árokba, hogy azonnal meghalt.

Tűz volt június hó 24-én Pálfi községben este 11 órakor, hol Salamon Márton Mileyi lakosnak részben felépített új háza ismeretlen okból kigyulladván, földig égett. A kár körülbelül 500 frt. — A házban kívül egyéb nem égett el: — biztosítva nem volt.

Márhavasár tartás engedélye. A földmivelés, ipar és kereskedelemügyi m. kir. miniszter f. évi 28049 sz. a. kelt rendeletével megengedte, hogy Zalamegye területéhez tartozó Deklezsén községben évenként június hó 18-án még egy további országos, de kizárólag márhavasár tartassék.

Harom gymnasiumot vagy polgári iskolát végzett fiú, tanulóul felvétetik Zala-Egerszegen özv. Taby Rozália könyvnyomdájában, értekezhetni ugyanott.

Városunkban június hóban elhaltak: 3-án Marton Mária, 2 napos, kereskedő leánya, idétlen szülés folytán, 5-én Berzsek János 52 éves, kéménysüprő, vízkórban és Somodly József 26 éves pincér, öngyilkosság folytán, 6-án Víz Lajos 21 éves 48. ezredbeli közkatoná, öngyilkosság folytán, 14-én Horváth Gábor 2 éves, pintér fia, sorvadásban, 15-én Lendl Lujza 7 éves cipész leánya hüllóban, 19-én Hovanetz István 4 éves, pintér fia, gövvelykórban, Simonffy Anna 4 hetes körjegyző leánya sorvadásban és Szabó Rozi, 8 napos, cseléd leánya nehézkórban, 25-én Dezse Örsze 6 éves juhász leánya, toroklobban, 26-án Vendég Jolán 6¹/₂ éves lakatos leánya, toroklobban, 27-én Krób Pál 58 éves, kir. tanfelügyelő, szélhűlésben, 28-án Mandler Ignác 2 hónapos cseléd fia, köhögésben, 29-én Suffenbauer Janka 14 éves, fésűs leánya, sorvadásban, 30-án Kovács Anna 64 éves, zsellér, szívburoklobban. Kelt Zala-Egerszegen 1884. június 30. Rigó Ferenc körorvos.

Irodalom.

Vörösmarty összes munkáiból Gyulai Pál szerkesztésében, Méhner Vilmos kiadásában megjelent az előzőkhöz hasonló esinnal a 7. és 8. füzet. Ezzel befejeztetett az első kötet s már a 7. füzetben a második is kezdetét veszi. A kiadó úgy osztotta be a nyomott íveket, hogy a jelen füzetekhez is csatolta Gyulai Pál nagy érdekű magyarázatát, melyek az első kötetben levő költeményekre vonatkoznak s folytatni fogja azokat a következő füzetekben is. Ezzel eléri azt, hogy az időközben olvasók sem akadályoztatnak meg a nagy mű élvezetében. Az első kötet magyarító jegyzeteinek befejeztével egyidejűleg fog a füzetekhez csatolattatni Gyulai Pál tollából a nagy költő nimerítő és méltató életrajza, nemkülönben pompásan sikerült arcképe. (Egy füzet ára 35 kr. Megrendelhető a kiadónál s minden könyvkereskedésben. Megemlítjük egyuttal, hogy a pompás műhöz az izléses könyvtáblák már szintén munkában vannak.)

Fokról fokra halad az általános érdeklődés azon kiváló irodalmi szemle iránt, melyet Fekete József és Hevesi József szerkesztenek. De fokról fokra emelkedik maga a szemle is, mely a sajtó egyhangú ítélete szerint pazarul van kiállítva és a legelőkelőbb helyet foglalja el az irodalomban. És valóban a „Magyar Salon” úgy irodalmi, mint művészi tekintetben olyan magas nívóra áll, hogy annak egyetlen művelt magyar családból sem volna szabad hiányoznia. A mi csak kitérő van a magyar irodalomban és művészetben, azt a Magyar-Salonnak sikerült maga köré csoportosítani úgy, hogy a Magyar Salon a legelső rangú külföldi nevéekkel is bátran kiállja a versenyt. Különösen élénk teszi a füzetet, hogy a szerkesztők a hasznos és élvezetes olvasmányok mellett a mulatságosról és szórakoztatóról sem feledkeznek meg és „Egyveleg” c. rovatban egész sora a tarka és mulatságos apróságoknak találhatók föl. A 3-ik füzet, mely jul. 1-én jelent meg, még fölülmulja az első füzeteket úgy a tartalom gazdasága, mint a kiállítás pompája által. Különösen ki kell emelnünk az egyes illusztrációkat, melyekkel a szerkesztők minden közleményt és cikket díszítenek saját rajzolójuk által. A tartalom oly gazdag, hogy azt lehetetlen felsorolnunk. Legyen elég fölemlítenünk, hogy közlemények vannak benne: Jókai Mórtól, Agai Adóltól, Katona Józseftől, (a Bánk bán szerzőjének egy teljesen ismeretlen színműve), Daudet Alfonzról (gyönyörű novelette), Abrányi Emiltől, Endrődi Sándortól, Révitzky Gyulától, Adorján Sándortól, Kürthy Emiltől (látogatás Helvey Lauránál), Kóroda Páltól, Gabányi Árpádtól, (a szerző saját illusztrációjával), dr. Dubay-tól, dr. Szerényi-től stb. Különösen fölhívjuk a figyelmet az „Egyveleg” rovatra, mely teli van mulatságos apróságokkal. A képek legjobb nevű festőinktől erednek. Különösen kiemeljük Mesterházy Kálmánnak egy gyönyörű hangulatteljes rajzát és a Margitszigetet ábrázoló 8 szebbnél szebb képet. A Magyar Salon előfizetési ára negyedévre 1 frt 75 kr. — Az előfizetési pénz a Magyar Salon kiadóhivatalához (Budapest, kerepesi-ut 13. sz.) küldendő. — Lapunk művelt olvasói bizonyára sietni fognak megszerezni a magyar irodalom e díszét.

A „Regényvilág” ez idei évfolyamának III. negyedéből, Révai testvérek, e kitérő szépirodalmi vállalat kiadói most küldötték be hozzánk az első 7 füzetet (27—33.). Két nevezetes dolog az, a mire ép e füzetek alkalmából hívjuk fel művelt olvasóközönségünk szíves

figyelmét. — Beniczky Bajza Lenke kitérő regénye „Az erdei lak” véget ért, Ottvós Adolfnak aesthetikailag is meglepően művészes kidolgozást, nyelvezetileg pedig valóságos varázshatást keltő regénye „Egy pesti Don Juan” e füzetekben fejlődik mind érdekesebben. — Mindkét körülmény elegendő ok arra, hogy a csak most belépő előfizetők az évfolyamot teljesen kiegészítsék. A regényvilág szerkesztősége csakugyan tudatában van a nagy felelősségnek, melyet ily vállalat szellemi része önként követel. — A művelt ízlést e lapok tartalma nemcsak kielégíti, de gyönyörködteti is. Hazai írónk legjelesebbjei állandó találkozás helyül tűzik ki a Regényvilág hasábjait és tagadhatatlan tény az, hogy a mit a magyar regényirodalom szépet, jót és érdekeset nyújtott az utóbbi időben, teljesen összeesik a Regényvilág megindításának, illetve tenálásának idejével. — Robida szelimes műve „Száz év múlva” nem szorul újabb ajánlatra. Kimagasló munkája ez a francia satyricus irodalomnak és legjelesebb terméke a bizarr phantasiával bíró írónak, ki mindig csak jeles dolgokat termel. — Zempléni P. Gyula fordítása mindenütt megállja helyét és a legnehezebb részeket is nagy gyakorlottságra mutató ügyességgel és a melletl tiszta magyarsággal, változtatott írásban ülteti át. — A tárcarovatban most is Catulle Mendésnek több elbeszéléssel találkozunk. A ki az előbbieket olvasta, annak nem kell épen elfogultnak lennie, hogy az újabbakat is kitérőeknek találja. Az eredeti népregéket a fordítás híven tükrözteti vissza. E rovat eredeti kareolatai közül kimagaslik a már más alkalommal kellően méltatott „Valomásaim” című szerelmes levelek cikksorozatának ezuttal IV. része. Szerzőjének nemcsak szerelme, de lelkesedése is nőttön nő és ellenállhatatlan ragadja magával az olvasókat. Az irodalmi részben Kiss József jeles költő elbeszéléseinek „Egy varrógép meséje”-nek méltatását olvassuk. — A Regényvilág pártolását, terjesztését mindenkinél örömmel ajánljuk. (Egész évre csak 7 frt 80 kr., negyedévre 1 frt 95 kr. Az előfizetéseket legelőszertűbben Révai testvérekhez Budapest, váci utca II. sz. a. intézendők.)

Nyilttér)

Köszönetnyilvánítás.

Mindazon egyesek és testületek, akik drága halottunknak, Krób Pál kir. tanfelügyelőnek gyászos elhunytá alkalmával bennünket részvényt nyilatkozatukkal felkeresni s ezáltal mély bánatunkat enyhíteni sziveskedtek, úgy a temetésen résztvevők is, fogadják legforróbb köszönetünk nyilvánítását.

A gyászoló család.

Fenyvesi Miksa kereskedésében

ZALA-EGERSZEGEN

befőzötték eltevéséhez szükséges üvegek, hóllyag papirok, valamint spárpa a legjutányosabb áron kaphatók.

MARTON LIPÓT

fűszer kereskedésében Zala Egerszegen (a nagy templommal szemben), a legnagyobb raktár mindenféle bel- és külföldi friss töltésű

ásvány vizekben

a legelőszőbb áron kapható.

A MOHAI
Á G N E S
FORRÁS

hazánk egyik legszépségsavdúsbáb

SAVANYUVIZÉ

kitérő szolgálatot tesz főleg az emésztési zavaroknál s a gyomornak az idegrendszer bántalmain alapuló bajáiban. Általában a víz mind azon körökönél kitérő figyelmet érdemel, melyekben a szervei élet támogatása és az idegrendszer működésének fölfokozása kívánatos.

Borral használva kiterjedt kedveltségnek örvend.

1883. évben 1 millió palaczk szállítottatott el.

Fris töltésben
mindenkor kapható

Édeskuty L.
m. kir. udv.
ásványviz-szállítónál Bpsten.

Ügyszintén minden gyógyszerertárban, fűszerkereskedésben és vendéglőkben.

*) E rovat alatt közlöttekért felelősséget nem vállal a Szerk.

Felölös szerkesztő s kiadó-tulajdonos:
UDVARDY IGNÁC.

2635 tk. 1884.

Árverési hirdetmény.

A zala-egerszegi kir. trvszék mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy **Fürst Benedek** olai lakos végrehajtónak **Baranyai Lujza** teskándi lakos végrehajtást szenvedő elleni 500 frt tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a zala-egerszegi kir. törvényszék területén lévő, **Teskánd** községben fekvő, a teskándi 16. sz. tkjvben foglalt A. § 200 a. hrsz. ingatlanra az árverést 1191 frtban ezzel megállapított kikiáltási áron elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az **1884. évi augusztus hó 27-ik napján d. e. 9 órakor** a teskándi községbíró házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatul fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 191 frt 10 krt készpénzben, vagy az 1881. LX. t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Zala-Egerszegen 1884. évi június 13-án.

A kir. trvszék mint tkvi hatóság.

120. 1—1.

2680 tk. 1884.

Árverési hirdetmény.

A zala-egerszegi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy **Baron Mózes** és **Bernat** kiskorúak, mint Baron Márton örökösai végrehajtónak **Pék József** kallosi lakos végrehajtást szenvedő elleni 70 frt tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a zala-egerszegi kir. törvényszék területén lévő, Kallos község határában fekvő, a kallosi 31. sz. tkjvben foglalt Pék József nevén álló A. § 2. sor 394. hrsz. a. szőlőre 258 frtban, a kallosi 150. sz. tkvben jelenleg Németh József és neje Bartos Anna nevén álló A. § 133. hrsz. számú szántóra 15 frtban és a kallosi 19. számú tkvbeni jelenleg Polgár József és neje Sziva Teresia nevén álló A. § 154. hrsz. alatti szántóra 99 frt ezzel megállapított kikiáltási áron az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1884. évi augusztus hó 25-ik napján délelőtti 10 órakor** Kallos község bíróságánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatul fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 25 frt 80 krt, 1 frt 50 krt és 9 frt 90 krt készpénzben, vagy az 1881. LX. t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Zala-Egerszegen 1884. évi június hó 13-án.

A kir. trvszék mint tkvi hatóság.

117. 1—1.

DISZNÓPOR.

A leghatalmasabb óvszer a sertések hullása és betegségei ellen.
Kapható mindkét zala-egerszegi gyógyszerertárban.

Egy adag ára 10 kr.

122. *—1.

MAYER E. és FIAI gazdasági gépgyár

vas- és fémöntőde
SZOMBATHELYEN

elismert jó hírnevű cég ajánlja kitérő gépeit a jelen sasionra.

Kézi és járgányos cséplő gépeket minden nagyságban a legújabb javításokkal ellátva. Kitérő szóró- és szelelő rostákat, triellrőket, gyűjtőgépeket legújabb fajta, sorban és szórva-vető gépeket, szeeskaavágó gépeket, répavágó gépeket, jutányos gyári áron.

Képes árjegyzéket kívánatra küldünk.

1884. évben a bécsi és nagy-atádi kiállításaim lett kitérő.

Bizományi raktár Zala-Egerszegen:
Hubinszky A.

fűszer- és vaskereskedésnél van.

125. 3—1.

Bátorkodom a nagyérdemű közönségnek becses tudomására adni, miszerint a nyári idényre a legújabb divatú női és uri ruha kelmékkel, vászon és fehérneműekkel raktáramat felszereltem. Nagy választékot tartok mindennemű paplanok, nap- és esőernyők, szőtt, pamut s gyapjú árúk, cérna s glacé kesztyűk, szabó és cipész kellékekben, továbbá minden, e szakmába vágó cikkeket a legjutányosabb árakon adhatom.

Elvem a szoliditás, minden igyekezetem oda irányuland, hogy a n. é. közönség igényeinek megfelelek. A midőn üzletemet a nagyra becsült közönség figyelmébe ajánlanám, kérem becses pártfogását.

Maradok kiváló tisztelettel:

Krizmanits Kálmán.

Árlejtési hirdetmény.

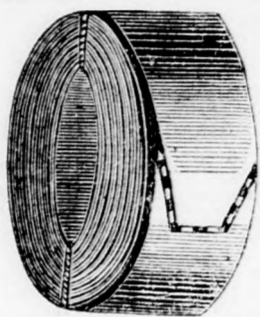
A nagyméltóságú vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszterium f. évi 7947 sz. rendelete folytán — a nyavaládi és fiatalosi gazdasági épületek, úgy a nyavaládi koresma épületek, hiányainak helyreállítására: 2299 frt 27 kr. erejéig helyesbített költségvetés alapján. — zárt ajánlati verseny hirdettek.

Az erre vállalkozni szándékozók ezennel felhívhatók, miszerint az 50 kros bélyeggel és 10% bánatpénzzel ellátott ajánlatokat — melyben a százalékban leengedett ár betűvel tisztán kiirandó — folyó évi július hó 16-ig délelőtt 11 óráig a nyavaládi m. kir. közalapítványi ker. erdőhivatalnál beadni sziveskedjenek; később beérkező ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Az építési feltételek, úgy mint a költségvetés alulírott erdőhivatalnál a hivatalos órákban bármikor betekinthetők.

Nyavalád (u. p. Jánosháza) 1884. június 23-án.

A m. kir. közalapítványi kerületi erdőhivatal.

Első magyar hazai bőr és gépszij-gyár

KRAUSZ JÓZSEF FIA

15-8.

Marczali, déli vasútállom. Keszthely. Alapítottát 1850-ben.

Ajánlja 1883. évi február 23-án szabadalmazott imprágnált forrasztott gépszijait és oroszul gyártott varró- és kötőszijait, — melyek a kereskedelmi téren a legjobbnak bizonyult kül- és belföldi gyártmányok ellen még senkitől el nem érteket biztosítanak. Ezen szijak nem nyulnak semmit és forrasztásuk oly szilárd, hogy gőz- vagy nedvességben használva, éveken át dolgoznak a nélkül, hogy rongálódniának.

Javítások gyorsan és legolesőbban eszközöltetnek.

Árjegyzéket és mintákat kívánatra díjmentesen küldök.

Országos Magyar Gazdasági egyesület Budapest. (Köztelek.)

265. sz./884. BIZONYLAT. Krausz József fia Somogy megye marczali gyárá által az országos magyar gazdasági egyesület elé bírálat végett beküldött imprágnált és forrasztott gépszijak a magyar vas-utak gépgyárában és a királyi József műegyetem mechanikai laboratóriumában az országos gazd. egyesület gépészeti szakosztálya részére kiküldött bizottsága előtt szakszerűen megvizsgáltván, a következő tulajdonok constataláltak:

- 1-ör. Az imprágnálás teljes levén, a szijak mindenütt ott, ahol nedvesség és gőz befolyásának voltak kitéve — a befolyásnak sikeres ellenállottak.
- 2-ör. Csekély nyulékenységel bírván, e szijakat kurtítani nagyon ritkán szükséges — úgy hogy az állami gépgyárában 34 napon állandóan működésben tartott két szij közül, — ezen idő alatt csak az egyiket kellett 30 m. mérel egyszer megkurtítani.
- 3-ör. A szijak végeinek a megerősítés melletti nyulékenysége mellett előnyösnek mondható — s az összerasztás oly szilárd, hogy 1 milliméterenkint 2,505 kgr. terheletésnél a szij elszakadt, de a forrasztás mi változást sem szenvedett.
- 4-ör. A szijak 1 milliméterenkint átlag 2,48 kgr. terhelést állottak ki.

Kelt Budapesten, 1883. márc. 19-én. Az országos magyar gazd. egyesület nevében Korizsmies László s. k. elnök.

Kivonat az országos iparegyesület gyáripari szakosztályának 1882. október hó 10-én tartott üléséről felvett jegyzőkönyvből. 6. pont Krausz József fia marczali gépszijgyárá által benutartott ragasztott és forrasztott gépszijak, melyeknek tartóssága mellett számos bizonylat mutatott föl, olesóságuknál fogva is az érdeklő iparosok és iparvállalatok figyelmébe ajánltnak. Kelt mint fent.

Gelléri Mór s. k. szakosztályi jegyző és egyesületi titkár.

Bizományi raktár:

Boschán Emil ur vaskereskedésében Zala-Egerszegen.

Harkányi gyógyfürdő.

GYÓGYFÜRDŐ

Magyarország, Baranyavármegyében.

Fürdőidény május 1-től szeptbr. 30-ig.

Ezen 50° R. természetes meleg ártézi kénforrás nemcsak az ország első gyógyintézetéhez tartozik, hanem a külföld hason gyógyintézeit mindenben felülmulja. Vegyalkatrészeit illetőleg Dr. Than Károly vegytanár által teljesített elemzés szerint kénes hévíz, mely iblanvíz és mindaddig ismeretlen szénegőzt tartalmaz.

Kitűnő gyógyítási hatással bír csúszos, kőszvény, görvély, idült hörkíttegekre, aranyér, nőbántalmakra, fogamzási hiányok, sebzések, daganatok és higanyos gyógyszerek által okozott mérgezésekre, továbbá májlep, általános mirigydaganatokra, nehéz hallás, idült szemhajók és ivarszervi bántalmak ellen.

A fürdőigazgatóság sok évi tapasztalat alapján kijelentheti, hogy ezen esodaszerű gyógyforrásnál ezrek és ezrek a legmakacsabb és legnehezebb betegségekben is egészségüket és épességüket visszanyerték, a miért is a legnagyobb elismerést érdemli E fürdő a maga nemében egyedül, minden más akár belföldi, akár külföldi hasongyógyforrást gyógyhatás tekintetében felülmul; a mit különben az évről-évre szaporodó vendégek száma is bizonyít.

Az utazásra ajánlható: Budapest-pécsi vasút vagy déli vasút Budapest-Kanizsa-barcsi vonala, állomás: Pécs, alföldi vasút Eszéken át Villányig Mohács-pécsi vasút, állomás: Villány.

Pósta és távirda-állomás. 12-10.

Bővebb tudósítást a legnagyobb kézséggel dr. HELLER JÓZSEF rendes fűrdőorvos nyújt.

Harkányi gyógyfürdő. Harkány, 1884. Harkányi gyógyfürdő.

A fürdőigazgatóság.

Legkötőbb asztali víz. — Orvosi tekintélyektől ajánlva.

Tartalma:

Széchenyi forrás	Radeini	Prohalmi	Krondorff	Mohai	Gisszhábi
97-854	84-514	53-534	48-888	48-094	43-793

Legkötőbb asztali víz. — Orvosi tekintélyektől ajánlva.

Tartalma:

Raktár: ZALA-EGERSZEGEN

FENYVESI MIKSA

urnal.

Radeini gyógyfürdő és savanyú kut.

Gazdag szikeny és lavany tartalmú savanyú víz.

Kipróbált gyógyhatású kőszvény, húgykő és fővény betegségek, gyomor és bélhurut, hólyag- és vesebajok, aranyér és idegbajokban.

Legjobb üdítő ital.

Radeini vízzel vegyítve a csekély minőségű bor is kellemes és jóízű itallá válik.

Zala-Egerszegen: Fenyvesi Miksa úr képviseli főraktárunkat. *—10

2000

dr. POPP-féle fogszert.

Harminc éven át jónak bizonyult

Anatherin szájviz

dr. POPP J. G.-től

Megszünteti a fogfájdalmat, gyógyít beteg foglust, tisztítja a fogakat, elavolítja a rossz szagot, könnyíti a fogak növeszt kis gyermekeknek, jó szolgálatot tesz diphteritissel és az ásványvizek használatánál nélkülözhetlen. — 1 nagy palack 1 frt 40 kr., 1 közép 1 frt és 1 kicsi 50 kr.

Növényi fogpora rövid használat után a fogakat varkító fehérre teszi anélkül, hogy ártalmára volna — Ara dobozonkint 63 kr. 68. 3-2.

Anatherin fogpastája füveszelenekben 1 frt 22 krval jónak bizonyult fogtisztító szer

Hlatos fogpastája, a száj, üreg és fogak ápolása és fentartására a legkötőbb szer. — darabja 35 kr.

Fogóhma, igen gyakori s a legbiztosabb szer a lyukas fogoknak önözmozására. — Ara dobozonkint 2 frt 10 kr.

Dr. Popp növényiszappana.

Határozottan egyike a legkedveltebb és legkedvesebb piperezappannak, egy szép bárszínű és fehér arcból emverhetőre ezen szappan igen alkalmas, az arerőség tisztására, bőrkütes, bőrvizketeg, sörör és daganatok elosztására. Ara 30 kr

A l. c. közönség fekeretik világosan POPP es. kir. udv. fogorvos-féle készítményeket kéri, s csak az olyanokat fogadni el, melyek saját védjeggyel vannak ellátva.

Raktárak: Zala-egerszegen Hollósy J. és Hubinsky A. Keszthelyen Braun Pal. Sümegen Stamborszky L., Tapolcán: Glázer S. Nagy-Kanizsán: Prager B., Belus J., Szombathelyen: Simon A. és Rudolf A., Alsó-Lendván: Kiss B., Körmenen: Sornenyend M. gyógyszerészeknél.

1332/tk. 1884. sz.

Arverési hirdetmény.

Az alsó-lendvai kir. járásbírósa mint tlkvi hatóság közhírré teszi, hogy Török Györgyné szül. Boeskor Katalin barabási lakos végrehajtónak Lőrincz Ferenc pörszombati lakos végrehajtást szenvedő elleni 100 frt tőke követelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében az alsó-lendvai kir. járásbírósa területén lévő, Lenti-Kápolna község határában fekvő, a lenti-kápolnai 112. sz. tlkvb. A. 2-4 és 6-10. sorsz. a. felvett és fele részben Lőrincz Ferenc nevén álló, az adó alapján 1015 frtba becsült ingatlan részekre az árverést 1015 frtban ezennel megállapított kiküldési árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1884. évi július hó 14-ik napján d. e. 10 órakor Lenti-Kápolna községben a községi bíró házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kiküldési árban adal is eladtni fog.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10% át vagyis 101 frt 50 krt készpénzben, vagy az 1881. LX. t. c. 42. §-ában jelzett ártólyammal számított és az 1881. november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8 §-ában kijelölt óvadéképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 70. §a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A királyi járásbírósa mint telegkönyvi hatóság, A-Lendván 1884. május 6-ik napján.

Nábráczky Lajos kir. aljárásbíró.

Mindentféle ásványvizek

a legolesőbb áron és fris minőségben kaphatók Unger Domonkos és Kaszter Sándor gyógyszerterében ZALA-EGERSZEGEN.

121. *—1.